

## Chút lời hiếu thảo

LỆ THU

TT - Tảo tần một nắng hai sương  
Nuôi con khôn lớn trăm đường khó khăn  
Sáng trong hơn cả trăng rằm  
Tóc phai, da sạm tháng năm không màng.

Đây là bài thơ mà tôi đã làm cách đây gần mười năm để dành tặng má tôi, gọi là tặng cho có tình cảm chứ thật ra tôi chưa từng đọc cho má nghe bao giờ. Bài thơ là tấm lòng của tôi, nhưng cũng là cuộc đời của má.

Đời má tôi gian truân và cơ hàn lắm. Ba má tôi sống ly thân, vì lòng tự trọng má tôi cương quyết không nhận cấp dưỡng của ba. Một mình má âm thầm nuôi tôi bằng thật nhiều, rất nhiều nghề lương thiện, ở nhiều, rất nhiều chỗ để kiếm sống và dù dãi dầy bao nhiêu lần tôi vẫn đủ áo ấm, cơm no, vẫn được đến trường đều đặn trong 12 năm đi học.

Để có kế sinh nhai, ở miền sông nước Cửu Long, má tôi rong ruổi trên chiếc xuồng ba lá, mua bán đủ thứ từ rau cải, trái cây, muối... Cực khổ quanh năm nhưng nếu khô mái dầm là lại hết gạo. Nghèo đói, thiếu thốn đói, má vẫn lo cho tôi đầy đủ. Tôi chưa từng bị đói, cũng như chưa từng ăn đòn chát hay khoai, chuối bao giờ.

Mỗi năm má may cho tôi một bộ quần áo, có khi bằng năm, sáu thứ vải do má nối lại, tôi vẫn mừng không tả xiết. Còn má tôi thì... ai cho đồ cũ má cũng lấy đem về chắt vá để mặc. Nếu tôi nhớ không lầm thì đến năm tôi được 23 tuổi, má tôi mới may được một chiếc áo có giá trị sáu gia lúa! Đáng lẽ ra đây là xấp vải má mua cho tôi nhưng tôi cương quyết không nhận và lấy lý do là màu tối nên má bắt buộc phải may.

Vì sự an toàn cho tôi, cho đứa con gái duy nhất của mình, nên má luôn nuôi cùng lúc hai người: tôi và một người bạn gái nữa để ở nhà cho có bạn với tôi. Sống với má tôi có nhiều kỷ niệm không thể nào quên, nhất là ngày tết; có năm chỉ mới mùng 2 là đã hết thịt phải ăn trứng gà, rồi ăn môn kho, môn xào cho đến hết mùng 6 tết.

Có năm hai má con tôi đi xé lá chuối khô, rọc lá chuối tươi chở đi chợ huyện xa gần mười cây số, và với một đồng lá chuối má đổi cho tôi một trái dưa hấu khoảng 2 ký! Có lúc má dụi dãi, ôm ái nhưng cũng có lúc má nghiêm khắc dạy tôi, đã khiến cho tôi yêu thương và kính trọng nhiều lắm...

Riêng tôi thì dù không tin, tôi vẫn mong ước má sống với tôi thêm nữa. Bây giờ tôi đã có gia đình và có con, tôi mới thấm thía thêm câu hát ru mà má hát ru con tôi ngủ: *"Ấu... ơ... ở lên non mới biết non cao, nuôi con mới biết ơ... ầu... ơ... ở nuôi con mới biết công lao mẫu từ"*. Nghe má hát mà xúc động, mà thương, mà buồn da diết làm sao!

Giọng hát của một người mẹ hơn 70 tuổi đời đã khiến một đứa con như tôi thêm trở về thuở ấu thơ, nhớ cái thuở vô tư trên chiếc võng đong đưa, hay nhớ những hôm má bán bánh canh về, một đầu là tôi, đầu kia là nồi bánh canh cùng các thứ, cái gánh cứ lắc nhè nhẹ qua lại theo bước chân của má...